

ATT VARA I GUDS HUS

En introduktion till symboliken i Immanuelkyrkans gudstjänstrum

IMMANUELFÖRSAMLINGEN
MISSIONSPROVINSEN HISINGEN

GUDSTJÄNSTRUMMET

Att vara i Guds hus

Immanuelkyrkan är hem åt en *evangelisk-luthersk församling*. Det återspeglas i kyrkorummets fokusering på **nådens medel**. I centrum finns platsen för Ordets förkunnelse, **predikstolen**, för Herrens måltid, **altaret**, och för Dopet, **dopfunten**. Guds närvaro i nådens medel gör kyrkorummet till **heligt rum**, en plats där den helige Ande genom nådens medel är verksam till tro på Kristus.

*Hur ljuvliga är inte dina boningar, HERRE Sebaot!
Saliga är de som bor i ditt hus, de lovar dig ständigt. (Ps 84:1, 5)*

Bakgrunden i koret föreställer en öppen port, där altaret och gemenskapen kring bordet utgör platsen *innanför portarna*, inne i det allra heligaste, i den levande Gudens närhet. Vägen har öppnats genom Jesu Kristi försoningsdöd på korset (Hebr 10:19-25) och Jesus säger själv att han är dörren för fåren (Joh 10:7). ”Här är himlens port” sa patriarken Jakob i Betel (1 Mos 28:17). De himmelska boningarna tar plats i kyrkorummet, liksom i förtid och som en försmak, och vi får stämma in i Jakobs bekännelse ”Hur helig är inte denna plats!” De två portarna har *gyllene lister* för att återspegla himlens portar.

Bröder, i kraft av Jesu blod kan vi därför frimodigt gå in i det allra heligaste på den nya och levande väg som han öppnat för oss genom förhänget, det vill säga sin kropp. (Hebr 10:19)

* Bilden från påsknattens gudstjänst

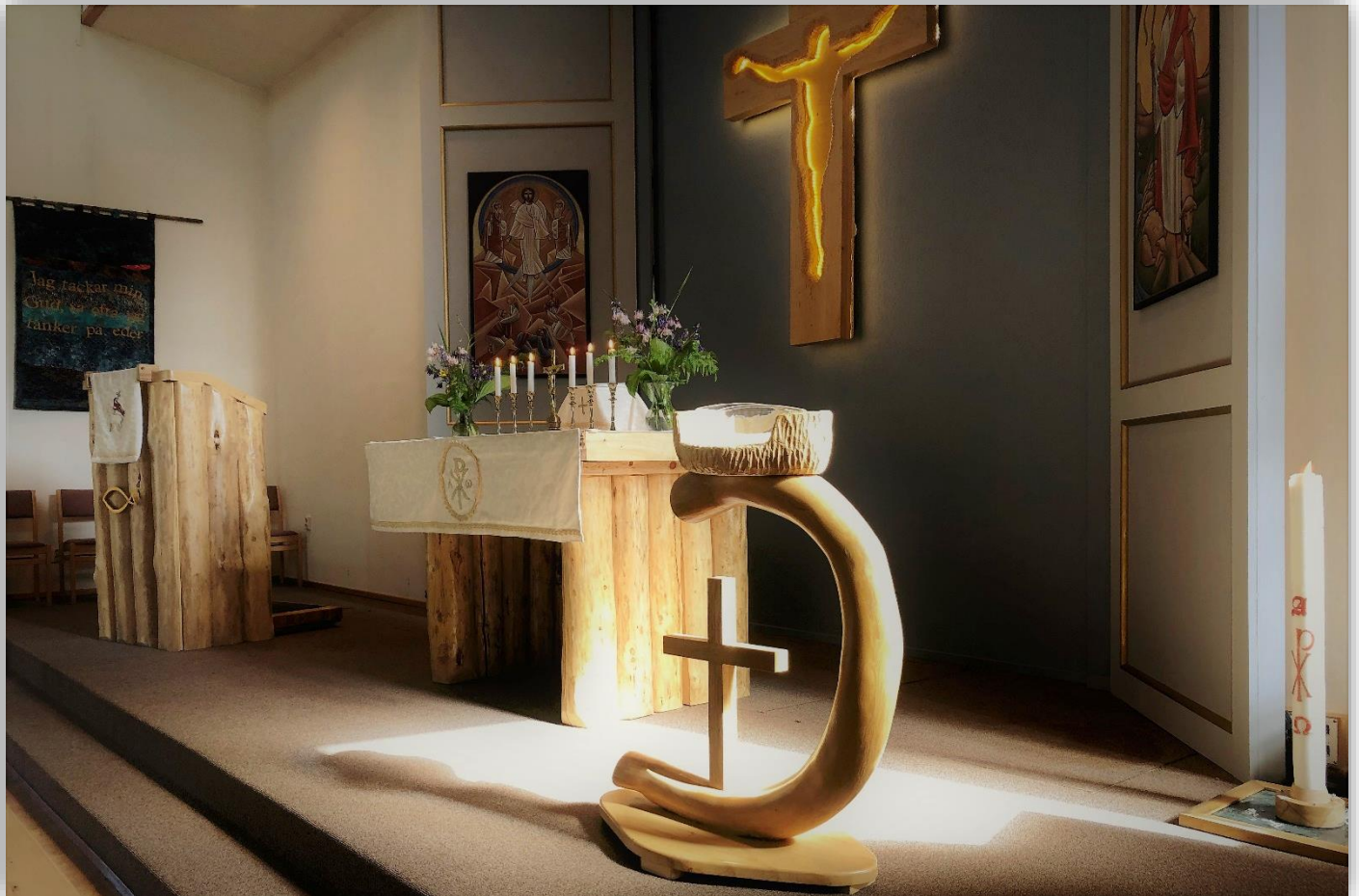
De välvda tavlorna på portarna är som *fönster* in i himlen, i evigheten, där Kristus återigen är i centrum. Tavlorna är koptiska ikoner och återger *Förklaringsberget*, där Kristi gudomliga och eviga natur manifesterades, och *den gode Herden*, som gav sitt liv för fåren, till evigt liv och salighet. På Förklaringsberget är Kristus klädd i vitt, som vittnar om hans gudomlighet, fullkomlighet (fysiken förklarar för oss att vitt ljus innehåller alla färger) och renhet. Han är placerad i ett centrum innanför två koncentriska cirklar som symboliserar den skapade världen med solen i centrum.

Den gode Herden kompletterar den första ikonen. Kristus är klädd i vitt och *rött*, där det röda pekar mot hans blodiga försoningsoffer för sin hjord. Fåren finner vila i Herdens närhet, vid vatten där de finner ro (dopfunten står nedanför ikonen, där livets vatten strömmar fram), och vid himmelrikets gröna ängar som Han leder dem till från ödemarken, via den träbro som är tänkt att föra tankarna till korsets trä. I Herdens närhet bär de vilande fåren frukt, och i direkt närhet till Herden och fåren växer därför buskar med blodröd frukt – i kontrast till de buskar som saknar omvändelsens frukt. Där är yxan redan satt till roten (Matt 3:10). Ett uttryck på grekiska finns skrivet på ikonen och översätts med *Fridens barmhärtighet*.

Jag är den gode herden. Jag känner mina får, och mina får känner mig, liksom Fadern känner mig och jag känner Fadern. Och jag ger mitt liv för fåren. (Joh 10:14f)

Korset på väggen är en kombination av ett *kerucifix* och ett *uppståndelsekors*. Kristus är uppstånden och är inte att söka bland de döda, men det var genom sin heliga död på korset som försoning vanns åt världen. Det gestaltas av korsets förgyllda och upplysta konturer av en *korsfäst* Jesus, men där är ingen kropp på korset eftersom Kristus *lever* och nu osynligt är närvarande i Ord och Sakrament.

*Kristus utlämnades för våra synders skull
och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. (Rom 4:25)*

Altaret står i centrum eftersom Kristi offrade kropp och utgjutna blod är i nattvardens bröd och vin. Altaret bärs av 10 massiva stockar, som leder tankarna till de 10 buden, men ”ovanpå lagen” och dess omutliga krav ligger *altarskivan*. Altarskivan har fem gyllene kors ingraverade som pekar mot Jesu fem sår. Det heliga som räcks från altaret är Kristi kropp och blod till syndernas förlåtelse, till frihet från lagens förbannelse (Gal 3:13).

Knäfallet vid nattvarden får uttrycka vår vördnad och tillbedjan. Knäfallet utgörs traditionellt av en *altarring*, en samling av alla heliga kring Guds Lamm på tronen/altaret. Den synliga delen av altarringen i Immanuelkyrkan fylls av

Immanueleförsamlingens nattvardsgäster medan den ”osynliga” delen utgörs av alla dem som gått före i tron och dem som är osynligt närvarande vid samma Herre och bord över hela vår jord. Detta gestaltas av det **banér** som hänger på den vänstra väggen, en gåva från vår vänförsamling i USA, vilket får oss att tänka på gemenskapen med dem och hela Kristi kyrka. ”Jag tackar min Gud varje gång jag tänker på eder” (Fil 1:3) är den för oss osynliga vänförsamlingens hälsning till oss.

Därför vill vi med dina trogna i alla tider och med hela den himmelska härskaran prisa ditt namn och tillbedjande sjunga. (Ur nattvardsliturgin)

Dopfunten har formen av en stor *flodvåg*. ”Vi är begravda med Kristus genom dopet till döden” (Rom 6:4). Vår gamla människa dränks med Kristus, som i vårt ställe dränktes av dödens flod på Golgata kors. Samma flod, samma död, samma dop, bär samtidigt upp den livbåt, en *ark*, som Kyrkan är. Arken för tankarna till Noas ark och till Kristi kyrka som frälsningens skepp. ”Efter denna förbild (räddningen genom Noas ark) frälser nu dopet också er” (1 Petr 3:21). Detta nya liv skänks genom Anden, som symboliskt finns ingraverad som en duva i *dopskålen*. Bakom dopfunten står **påskljuset**, eftersom dopet blir vår påsk där vi förenas med Kristi död och uppståndelse. Ovanför dopljus och dopfunt finns Thorvaldsens **Kristus-staty** som inbjudande förkunnar Jesu egna ord för båda gamla och unga:

Den som kommer till mig ska jag aldrig någonsin kasta ut. (Joh 6:37)

Predikstolen, uppbyren av 10 massiva trästockar, för tankarna till psalmen ”Vår Gud är oss en väldig borg.” (Sv.ps. 237) Helvetets portar har inte någon makt över den kyrka som står på Ordets och Kristus-bekännelsens grund (Matt 16:18, 7:24). Den predikan som bygger på Kristi ord har makt att skapa tro i en människas hjärta (Rom 10:17). Det ordet ska kastas ut brett, så att många fångas in i ”himmelrikets nät” (Matt 13:47) genom frälsande tro på Kristus. Den lilla **fisksymbolen** på predikstolen symboliserar denna dubbelhet. Fisken som symbol är en Kristus-symbol (bokstäverna i grekiska ordet för fisk, ICHTYS, utgör begynnelsebokstäver för orden *Jesus Kristus Guds Son Frälsaren*), ett hemligt igenkänningstecken i fornkyrkan för dem som hörde samman med Kristus. Där Kristus predikas som Frälsare, av ”människofiskare” som sänts att predika evangeliet (Matt 4:19), där fångas människor in i ”himmelrikets nät.”

Tron kommer av predikan och predikan genom Kristi ord. (Rom 10:17)

Ljusbäraren finns tillgänglig under den avslutande delen av kyrkoåret, som påminner om Kristi återkomst och tidens slut. Ljusbäraren har formen av ett *timglas*, som vittnar om vår förgänglighet här i tiden. Timglasets ”tid” står på en cirkelformad fot och bär upp en cirkelformad ljusbärare. Cirkeln är en symbol för *evigheten*. Tiden omgärdas av evigheten. *Kristusmonogrammet* på ljusbäraren får peka på det faktum att Kristus är Herre över tiden och har segrat över döden. Genom sin död och uppståndelse har han fört liv och oförgänglighet fram i ljuset (2 Tim 1:10).

Jag är världens ljus. Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus. (Joh 8:12)

Arkitekturen i kyrkorummet visar att kyrkan är en *lykta* som sprider sitt ljus ut i grannskapet. Lyktan är *kubisk* i sin form, vilket i biblisk symbolik pekar mot det allra heligaste i templet och himlen (Upp 21:16). I kyrkorummet träder vi in i det allra heligaste, där Kristus, världens ljus, är närvarande genom Ordet och Sakramenten. ”Ditt ord är mina fötters lykta” (Ps 119:105) och ”Hos dig är livets källa, i ditt ljus ser vi ljus.” (Ps 36:10). Detta ljus tar vi emot inte bara för vår egen skull utan också för världens. Kyrkan är inte bara en byggnad utan ett *folk* som bekänner Kristus i världen.

*Ni är världens ljus. Ert ljus ska lysa för människorna,
så att de ser era goda gärningar och prisar er Far i himlen. (Matt 5:14f)*